

СЪДЪРЖАНИЕ

ПЛЕНАРНИ ДОКЛАДИ	13
Проф. д-р Драган ЖУНИЧ (Нишки университет, Сърбия) – Балканите – език, литература, история Prof. Dragan ŽUNIĆ, PhD (the University of Nish, Serbia) – The Balkans – Language, Literature, History	15
Ст.н.с. II ст. д-р Еля ЦАНЕВА (Етнографски институт и музей при БАН, София) – Оформящи се балкански национални стереотипи през XIX в. – някои принципи на изграждане и функциониране II nd Degree Senior Res. Assoc. Elya TSANEVA, PhD (Ethnographic Institute and Museum at the Bulgarian Academy of Sciences, Sofia) – Emerging Balkan National Stereotypes in 19 th c. – Some Principles of Construction and Functioning	20
ИСТОРИЯ / HISTORY	29
Ас. д-р Живко ЖЕКОВ (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) – Пелтасти и педзетайри Asst. Prof. Zhivko ZHEKOV, PhD (“St. Cyril and St. Methodius” University of Veliko Tarnovo) – <i>Peltasts and Pedzetayrs</i>	31
Доц. д-р Иван ТОДОРОВ (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) – <i>Via Egnatia</i> . Значение на римския път <i>Via Egnatia</i> за римското проникване в Тракия Assoc през II–I в. пр.Хр.е. Prof. Ivan TODOROV, PhD (“St. Cyril and St. Methodius” University of Veliko Tarnovo) – <i>Via Egnatia</i> . The Importance of the Roman Road <i>Via Egnatia</i> for the Roman Penetration in Thrace	40
Д-р Стойка ЛАСКУ (Университет “Овидиус” – Констанца, Румъния) – Румънската диаспора на Балканите в книжнината на румънски хронисти и представители на Просвещението Stoica LASCU, PhD (“Ovidius” University of Constantza, Romania) – The Balkan Romanity in the Writings of Romanian Chroniclers and Representatives of the Enlightenment	53
Доц. дин Лиман Вароши, доц. дин Хусен Шабанай (Университет “Александър Джувани” – Елбасан, Албания) – Византийската криза и религиозните и политически конфликти в Арбърийското пространство Prof.as.dr. Liman Varoshi, Prof. as. dr. Hysen Shabanaj Aleksander Xhuvani (University of Elbasan, Albania) – The Byzantine Crisis and the Religious and Political Conflicts in the Arbarian Region	64

Проф. д.и.н. Йордан АНДРЕЕВ (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) – “Националната” доктрина на средновековните българи Prof. Yordan ANDREEV, Dr. Habil. of History (“St. Cyril and St. Methodius” University of Veliko Tarnovo) – The “National” Doctrine of the Medieval Bulgarians	70
Докторант Ивета Кирилова РАШЕВА (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) – Велбъждката битка през 1330 г. и нейните поуки за балканските владетели според Григорий Цамблак (“Житие на Стефан Дечански”) Iveta Kirilova RASHEVA, PhD Candidate (“St. Cyril and St. Methodius” University of Veliko Tarnovo) – The Battle at Velbazhd in 1330 and its Morals for the Balkan Rulers according to Gregorius Tsamblak (The Passional of Stephan Dechanski)	74
Докторант Димитриос ПАНТОС (Атински университет, Гърция) – Охридската архиепископия и отношенията ѝ с Дохиарския манастир (първата половина на XVI в.) Dimitrios PANTOS, PhD Candidate (University of Athens, Greece) – The Archdiocese of Ohrid and Mount Athos: the Ohrid Archbishop Prochoros (?–1550) and his Contacts with the Docheiariou Monastery (the first half of 16 th century)	81
Проф. д.и.н. Иван ТЮТЮНДЖИЕВ (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) – Бератът за назначаване на Вартоломей като митрополит на Дристра от 1739 г. Assoc. Prof. Ivan TYUTYUNDZHIEV, Dr. Habil. of History (“St. Cyril and St. Methodius” University of Veliko Tarnovo) – The Decree (<i>Berat</i>) for the Appointment of Bartolomay as Metropolitan Bishop of <i>Dristra</i> in 1739	89
Ст.н.с. II ст. Мария КАЛИЦИН (Институт по балканистика при БАН, София) – Османската безеквивалентна лексика и проблемите на представянето ѝ в българската историография II nd Degree Senior Res.Assoc. Maria KALITSIN (Institute for Balkan Studies at the Bulgarian Academy of Sciences, Sofia) – Ottoman Untranslatable Lexis and the Problems in Bringing it into Use in Bulgarian Historiography	99
Ст.н.с. II ст. д-р Олга ТОДОРОВА (Институт по история при БАН, София) – Един епизод от историята на Видин през 1689/1690 г., като повод за размишления върху теорията на Христо Гандев за т.нар. “побългаряване” на градовете II nd Degree Senior Res. Assoc. Olga TODOROVA, PhD (Institute of History at the Bulgarian Academy of Sciences, Sofia) An Episode from the History of Vidin (1689/1690): Some Reflections on Hristo Gandev’s Theory of the So-called “Bulgarization” of Towns	104

- Гл. ас. Владимир ВЛАДОВ** (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) –
Гръцко-български просветни връзки и отношения
(краят на XVIII – първата половина на XIX век)
Asst. Prof. Vladimir VLADOV (“St. Cyril and St. Methodius” University
of Veliko Tarnovo) – Greek-Bulgarian Educational Contacts and
Relations (the End of 18th – the First Half of 19th Centuries) 115
- Гл. ас. д-р Димитриос РУМПОС** (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) –
Българското присъствие в Атинския университет през XIX век
Asst. Prof. Dimitrios RUMBOS, PhD (“St. Cyril and St. Methodius”
University of Veliko Tarnovo) – The Bulgarian Presence in the
University of Athens in 20th Century 143
- Д-р Гергана ГЕОРГИЕВА** (Институт по балканистика при БАН,
София) – ОСМАНСКИТЕ УПРАВНИЦИ НА БАЛКАНИТЕ.
Професионален профил на румелийските валии през първата
половина на XIX век
Gergana GEORGIEVA, PhD (Institute for Balkan
Studies at the Bulgarian Academy of Sciences, Sofia) – THE OTTOMAN
GOVERNORS OF THE BALKANS. Professional Profile of the
Rumelian Valis in the First Half of 19th century 152
- Докторант Николае РАЗВАН Миту** (Крайовски университет,
Румъния) – Отношението на Румъния към Съединението
на Източна Румелия с България (1885)
Nikolae RAZVAN Mitu PhD Candidste (University of Krayova,
Romania) – Romania’s Attitude Regarding the Union of Eastern
Rumelia with Bulgaria (1885)..... 162
- Доц. д-р Милко ПАЛАНГУРСКИ** (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) –
“Книжовността” и “грамотността” като част от пасивното
избирателно право в българското законодателство.
Assoc. Prof. Milko PALANGURSKI, PhD (“St. Cyril and St. Methodius”
University of Veliko Tarnovo) – “Education” and “literacy” as a Part
of the Passive Franchise Law in the Bulgarian legislation 168
- Проф. д-р Хале ШЪВГЪН** (Университет “Гази” – Анкара, Турция) –
Османски архивни документи относно Македония за 1902–1912 г.
Prof. PhD Hale ŞIVGIN (“Gazi” University of Ankara, Turkey) –
Ottoman Archive Documents on Macedonia for
the Years 1902–1912 176
- Доц. д-р Вахдет КЕЛЕШЪЙЛМАЗ** (Университет “Гази” – Анкара,
Турция) – Отзвукът от преврата срещу правителството на
Александър Стамболийски в Истанбулската преса
Assoc. Prof. Vahdet KELEŞYILMAZ, PhD (“Gazi” University of
Ankara, Turkey) – The Echoes of the Coup against Stamboliyski
Government in the Istanbul Press 183

Докторант Йордан ПЕТРОВ (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) – Дейността на Джордж Бюкянан в София (1904–1909 г.) Yordan PETROV, PhD Candidate (“St. Cyril and St. Methodius” University of Veliko Tarnovo) – The Activities of George Buccanan in Sofia (1904–1909)	190
Проф. д-р Стоян КИСЕЛИНОВСКИ (Институт за национална история – Скопие, Македония) – Кодификация на македонския книжовен език Prof. Stoyan KISELINOVSKI, PhD (Institute of National History of Skopje, Macedonia) – Codification of the Macedonian Literary Language	200
Доц. д-р Милен МИХОВ (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) – Историята в политиката на „македонските” комунисти 1944–1969 Assoc. Prof. Milen MIHOV, PhD (“St. Cyril and St. Methodius” University of Veliko Tarnovo) – History in the Policy of the “Macedonian” Communists 1944–1969)	203
Доц. д-р Мариана ЙОВЕВСКА (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) – Косовският мит – ретроспекции и съвременни версии Assoc. Prof. Mariana YOVEVSKA, PhD (“St. Cyril and St. Methodius” University of Veliko Tarnovo) – The “Kosovo Myth” – Retrospections and Modern Versions	215
ИСТОРИЯ И КУЛТУРА / HISTORY AND CULTURE	235
Д-р Адриана Клаудиа КЪТЕЯ, М. Каталин ДУМИТРАШКУ (Университет “Овидиус” – Констанца, Румъния) – Балканската културна парадигма през периода IV–XIII в.: опит за дефиниране Adriana Claudia COTEIA, PhD, M. A. Catalin DUMITRAȘCU (“Ovidius” University of Constantza, Romania) – The Balkan Cultural Paradigm in 4 th –13 th Centuries: an Attempt at Definition	237
Ст.н.с. I ст.д.и.н. Рачко ПОПОВ (Етнографски институт с музей при БАН, София) – Светите братя лечители Козма и Дамян в поверията на балканските народи 1 st Degree Senior Res. Assoc. Rachko POPOV, Dr. Habil. of History (Ethnographic Institute and Museum at the Bulgarian Academy of Sciences, Sofia) – The Sainly Brothers and Healers Kozma and Damyan in the Traditional Beliefs of the Balkan Peoples	241
Доц. д-р Мария ИВАНОВА (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) – Още веднъж за произхода на кумството у българите Assoc. Prof. Maria IVANOVA, PhD (“St. Cyril and St. Methodius” University of Veliko Tarnovo) – Once Again about the Origin of the Sponsorship at a Wedding among the Bulgarians	252

- Гл.ас. д-р Надежда ХРИСТОВА** (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) –
Канонически основания за развод и последващ брак в България и
католическа Европа (XII – ср. на XIV в.)
Asst. Prof. Nadezhda HRISTOVA, PhD (“St. Cyril and St. Methodius”
University of Veliko Tarnovo) – Canonical Grounds for Divorce and
Remarriage in Bulgaria and Catholic Europe
(12th – the middle of 14th centuries) 265
- Пом. доц. д-р Фатма Ахсен ТУРАН** (Университет “Гази” – Анкара,
Турция) – Анализ на ритуалите и символите на вярата в
Демир Баба теке (дервишка обител) в България
Asst. Prof. Fatma Ahsen TURAN, PhD (“Gazi” University of Ankara,
Turkey) – Analysis of the Belief Symbols and Rituals in the
Demir Baba Tekke (Dervish Lodge) in Bulgaria 273
- Доц. д-р Красимира МУТАФОВА** (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) –
Утраквистичните светилища, посветени на Саръ Салтък
на Балканите и кодът на конфесионално съжителство
Assoc. Prof. Krassimira MUTAFOVA, PhD (“St. Cyril and
St. Methodius” University of Veliko Tarnovo) – The Dual
Sanctuaries Dedicated to *Sarı Saltık* on the Balkans and
the Code of Confessional Co-existence 280
- Специалист Джошкун КЪОКЕЛ** (Университет “Гази” – Анкара, Турция) –
Саръ Салтък и балканската алевийско-бекташийска култура
Res. Spec. Coşkun KÖKEL (“Gazi” University of Ankara, Turkey) –
Sarı Saltık and the Alevi, Bektashi Culture in the Balkans 290
- Николай ТОДОРОВ** (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) –
Сотириологичната концепция в менталността
на средновековния българин
Nikolai TODODROV, M.A. (“St. Cyril and St. Methodius”
University of Veliko Tarnovo) – The Sotirolological Conception in
the Mentality of the Medieval Bulgarian 295
- Докторант Евелина РЪЖДАВИЧКА** (Институт по балканистика при
БАН, София) – Балканският панаир в огледалото на българските
народни песни: теми и герои
Evelina RAZHDAVICHKA, PhD Candidate (Institute for Balkan
Studies at the Bulgarian Academy of Sciences, Sofia) – Balkan Fair in
the Mirror of the Bulgarian Folksongs: Themes and Heroes 305
- Доц. д-р Атанас ДЕРМЕНДЖИЕВ, докторант Пламен ПАРАШКЕВОВ**
(ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) – Европейският интеграционен
процес и социо-културната регионализация на Балканите
Assoc. Prof. Athanas DERMENDZHIEV, PhD, Plamen PARASHKEVOV,
PhD Candidate (“St. Cyril and St. Methodius” University of Veliko
Tarnovo) – The European Process of Integration and the Social and
Cultural Regionalization of the Balkans 316

- Д-р Ангел ФЛОРИН** (Университет “Овидиус” – Констанца, Румъния).
Докторант Паул НИКОЛАЕ (Университет “Валахия” – Търговище, Румъния) – Балчик – изграждането на символична история на националната идентичност в междувоенния период в Румъния
 Anghel FLORIN, PhD (“Ovidius” University of Constantza, Romania), Paul NICOLAE, PhD candidate (“Valahia” University of Targovishte, Romania) – Balchik – Building a Symbolical History of National Identity in the Romanian Inter-War Period 321
- Доц. Мариана КОЖОК**, докторант **Магдалена ТИЦА** (Университет “Овидиус” – Констанца, Румъния) – Черноморското плаване за “удоволствие” през периода между двете световни войни или “как ще прекараме ваканцията през това лято?”
 Assoc. Prof. Mariana KOJOK, PhD, Magdalena TIȚĂ, PhD Candidate (“Ovidius” University of Constantza, Romania) – „Pleasure” Sailing on the Black sea Between the two World war or “How do we Spend Holiday this Summer?” 330
- Доц. д-р Стела ДЕРМЕНДЖИЕВА**, **ас. Петя СЪБЕВА** (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) – Балканите – географски ценности на учебното познание
 Assoc. Prof. Stela DERMENDZHIEVA, PhD, Asst. Prof. Petya SABEVA (“St. Cyril and St. Methodius” University of Veliko Tarnovo) – The Balkans – Geographical Values of School Knowledge 340
- Докторант Даниел ЦИТИРИГА** (Университет “Овидиус” – Констанца, Румъния) – Централна Европа и Балканите през XX в.: символично и политико-географско изследване
 Daniel CITIRIGA, PhD Candidate (“Ovidius” University of Constantza, Romania) – Central Europe and the Balkans in 20th century: symbolical, political and geographic Investigation 352
- ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА / LANGUAGE AND LITERATURE** 359
- Д-р Биляна МИХАЙЛОВА** (СУ “Св. Кл. Охридски”, София) – Етническата ситуация на Балканите през Античността: лингвистични данни
 Bilyana MIHAILOVA, PhD (“St. Kliment Ohridski” University of Sofia) – The Ethnical Situation on the Balkans during Antiquity: Linguistic Data” 361
- Доц. д-р Анастасия ПЕТРОВА** (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) – Балканската фразеология – елемент от оста на времето и/или фрагмент от жив езиков процес
 Assoc. Prof. Anasthassia PETROVA, PhD (“St. Cyril and St. Methodius” University of Veliko Tarnovo) – Balkan Phraseology – an Element of the Time Axis and/or a Fragment of a Live Language Process 370

- Доц. д-р Ценка ИВАНОВА** (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) –
Езици и езикова политика на Балканите (тезиси за
социолингвистичен анализ)
Assoc. Prof. Tsenka IVANOVA, PhD (“St. Cyril and St. Methodius”
University of Veliko Tarnovo) – Languages and Language Policy on
the Balkans (Theses for Socio-linguistic Analysis) 378
- Доц. д-р Аида ТОДИ** (Университет “Овидиус” – Констанца, Румъния),
гл. ас. д-р Параскива БОБОК (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) –
Румънският език – романски и балкански език
Assoc. Prof. Aida TODI, PhD (“Ovidius” University of Constanta,
Romania), Asit. Prof. Paraskiva BOBOK, PhD
 (“St. Cyril and St. Methodius” University of Veliko Tarnovo) –
The Romanian Language – a Romance and Balkan Language
Macedonian-Greek Contrastive Analysis 391
- Гл. ас. Хашим АКИФ** (Шуменски университет “Константин Преславски”) –
Количествени промени при гласните в живата реч на носителите
на турския литературен език
Asst. Prof. Hashim Akif (“Konstantin Preslavski” University of Shumen”) –
Quantitative changes of vowels in the everyday speech of the speakers
of the Turkish literary language 400
- Д-р Соня ПЕТРОВИЧ** (Белградски университет, Сърбия) –
Сливането на историческите периоди в сръбския устен епос
Sonja PETROVICH, PhD (University of Belgrade, Serbia) –
The Fusion of Historical Periods in Serbian Oral Epic 408
- Д-р Флорентина НИКОЛАЕ** (Университет “Овидиус” – Констанца,
Румъния) – Гръцкият език и византийските източници
в историческите съчинения на Димитър Кантемир
Florentina NICOLAE, PhD (“Ovidius” University of Constanta,
Romania) – The Greek Language and the Byzantine Sources in
Dimitrie Cantemir’s Historical Works 421
- Ас. д-р Силвия Михайлеску** (ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”) –
Славянски лексикални елементи в грамота от 1761 г. на влашкия
владетел Йон Скарлат Гика
Ass. Silvia Mihaylesku, PhD (“St. Cyril and St. Methodius” University
of Veliko Tarnovo) Slavonic Lexical Elements in a Charter of
1761 of the Walachian ruler Jon Skarlat Gyka 428
- Проф. д-р Филиз КЪЛЪЧ** (Университет “Гази” – Анкара, Турция) –
Мястото на Пловдив и пловдивските дивански поети
в историята на нашата култура
Prof. Filiz KILIÇ, PhD (“Gazi” University of Ankara, Turkey) –
Philippopolis (Plovdiv) and the Divan Poets Born There in
Our History of Culture 438

- Проучвател Айше ЙЪЛДЪЗ** (Университет “Гази” – Анкара, Турция) –
Едно непознато *mesnevi* на поета Мустафа Челеби от Прищина
Res. Spec. Ayşe YILDIZ (“Gazi” University of Ankara, Turkey)
Mesnevi by the Poet Mustafa Chelebi from Pirishtinae 450
- Проучвател Тунджай БЮЛБЮЛ** (Университет “Гази” – Анкара,
Турция) – Дивански поети, родени в значимите културни
центрове *Манастир* (Битоля) и *Юскюп* (Скопие)
Res. Spec. Tunçay BÜLBÜL (“Gazi” University of Ankara, Turkey) –
Divan Poets Born in the Important Cultural Centres *Manastir*
(Bitolya) and *Üsküp* (Skopie) 457
- Доц. д-р Зейнеп ЗАФЕР** (Университет “Гази” – Анкара, Турция) –
Българската литература в Турция
Assoc. Prof. Zeynep ZAFER, PhD (“Gazi” University of Ankara,
Turkey) – Bulgarian Literature in Turkey 465
- Д-р Хюсеин МЕВСИМ** (Анкарски университет, Турция) – Мухаджирът
или за един неизследван образ от българската литература
Hüseyin MEVSİM, PhD (University of Ankara, Turkey) – The *Muhacir*
or about an Uninvestigated Character in the Bulgarian Literature 473
- Проф. д.ф.н. Людвиг СЕЛИМСКИ** (Университет в Катовице, Полша) –
Към въпроса за взаимодействието между български и румънски
в областта на антропонимията
Prof. Lyudvig SELIMSKI, Dr. Habil. of Philology (University of
Katovitse, Poland) – About the Problem of the Interaction
between the Bulgarian and the Romanian Languages
in the Field of Anthroponymy 480
- Доц. д-р Константин-Йоан МЛАДИН** (Университет “1 декември 1918” –
Алба-Юлия, Румъния) – Семантични и стилистично-
прагматични изменения на някои нови глаголи
с топонимична/етнонимична основа
Assoc. Prof. Constantin-Ioan MLADIN, PhD (“1st December 1918”
University of Alba-Iulia, Romania) – Semantic and Stylistic
pragmatic Mutations of Some New Verbs with a
Toponymic / Ethnonymic Base 487
- Докторант Илона БАДЕСКУ** (Крайовски университет, Румъния) –
Относно няколко думи от български произход в диалектите,
говорени в Олтения
Iona BADESCU, PhD Candidate (University of Krayova, Romania) –
About Some Words of Bulgarian Origin from the Dialects
Spoken in Oltenia 497